

Motion till riksdagen 2018/19:1877

av Edward Riedl (M)

Valhemligheten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur Sverige ytterligare kan stärka skyddet av de fria demokratiska valen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En central utgångspunkt i det svenska demokratiska systemet är att vi värnar om valhemligheten. Regeringsformen 3 kap. 1 § säger: Riksdagen utses genom fria, hemliga och direkta val. Valhemligheten innebär att väljare ska kunna känna sig helt trygga i att det inte går att identifiera vem eller vilka man lägger sin röst på vid allmänna val och att man inte heller har någon redovisningsskyldighet för detta. Det finns en bred politisk enighet kring att detta är en betydelsefull grundstomme för att värna och skapa legitimitet för vårt demokratiska system.

Det är positivt att riksdagen har röstat för ett stärkt skydd för valhemligheten, bland annat i form av inrättandet av skärmar som gör att väljarna kan rösta utan insyn samt att kraven om avskärmning från insyn har skärpts på den plats där valsedlarna läggs ut. Väljarna erbjuds i och med detta ett starkare skydd för valhemligheten.

Samtidigt som dessa åtgärder för en stärkt valhemlighet är mycket välkomna återstår fortfarande en ännu större utmaning för att värna de fria demokratiska valen. Vikten av att ta fasta på åtgärder som syftar till att motverka yttre påverkan från exempelvis främmande makt är central och kommer bli allt viktigare framöver. Yttre påverkansoperationer har sagts påverka utgången i flertalet demokratiska val de senaste åren. Även om de första indikationerna efter valet 2018 tyder på att Sverige var skonat från yttre påverkan från främmande makt får vi inte bli naiva. Nästa steg i arbetet för att värna demokratin och dess robusthet bör därför syfta till att se över hur vi kan stärka skyddet av kommande val.

Demokratin syftar till att förverkliga folkviljan. Därför måste väljarna kunna uttrycka sin vilja så fritt som möjligt utan att frukta påtryckningar från staten, politiska partier, andra medborgare, främmande makt eller familjemedlemmar. Vikten av att alla

väljare ska kunna rösta fritt och hemligt bör därför ytterligare ses över i syfte att stärka demokratin.

Edward Riedl (M)